

„Ježíš řekl svým učedníkům: „Neodporujte zlému.“ (Mt 5,38-48)

Kde se vzalo zlo, když ho Bůh nestvořil?

Může stvořit Bůh například „kulatý čtverec“ nebo „kámen, který sám nezvedne“? Odpovědí na tuto otázku je, že Bůh nevytváří nesmysly. Přesto však existuje něco, co sám nestvořil - zlo.

Existuje tedy nějaký dualismus, systém kde jsou vedle sebe dva rovnocenné principy, dobro a zlo? Jakýsi jin a jang? V přírodě skutečně vidíme protiklady, například:

- barva černá - barva bílá
- tvar kulatý - tvar hranatý
- příroda živá - příroda neživá
- pól kladný - pól záporný

Jenže vedle barev černé a bílé je mnoho jiných a také bezbarvých. Jenže, co do tvarů můžeme říci, že „netvar“ byt' amorfni vlatně být ani nemůže. Jenže, co do živého a mrtvého, to je relativní pojem, protože vše v přírodě se stane neživým a to, co je oživováno, je složeno ze všeho neživého. Jenže, co do pólovosti třeba v magnetismu můžeme říci, že na věci nemagnetické toto nefunguje. V jednom případě dokonce v tom nejzásadnějším neexistuje žádný protipól, totiž: nelze být bez existence.

„Nic“, nejtěžší filozofický pojem, neexistuje. Zůstává zde tedy jeden a ten nejzákladnější princip bez reálného protikladu - totiž existence, která je základní dobrem všeho, co je. Věříme tak jen v jednoho Boha, jediný princip všeho. Pro ten druhý, pro zlo už nezbyvá rovnocenné místo. Přesto zlo je. Odkud se bere?

Zlo jako nedostatek dobra

Zlo je definováno jako nedostatek dobra, tam kde má být. Katechismu katolické Církve rozlišuje na základě toho, jak člověk cítí, že se na něj valí události zlo fyzické, které ovšem není zlem v pravém slova smyslu, a zlo morální.

Tím fyzickým zlem je míněn svět a život v pohybu. Různá zemětřesení, sopečná činnost, mutace virů, vývoj života. Jedno zaniká, aby z toho vzniklo jiné. Proč? Bůh nám tím ukazuje, kde je náš domov! Není zde v tomto stvoření, které podléhá zákonitostem vzniku a zániku, ale v Něm. Stvořitelovy ruce, z nichž jsme nějak vyšli, jsou rozpřaženou náručí zvoucí k jednotě s Ním. Pouze v Něm není zániku. Pouze v něm dojde k transformaci všeho toho, co je v nás a pouze lidech relativního, totiž veškeré hmoty, ze které jsme

tvoření. Jinak podléháme proměně všeho živého k neživému. Zlo fyzické, jak ho nazývá Katechismus, není v posledním důsledku zlem. Tedy nedostatkem dobra.

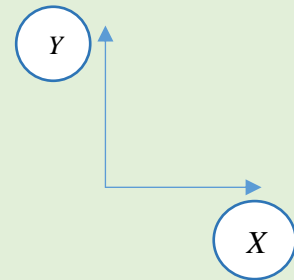
Zlo morální však zlem je. Svatý Augustin učil, že přece i ďábel byl stvořen jako dobrý anděl, ale vzepřením se Bohu v daru svobody, mu zůstala už jen existence, ale bez vztahu, tedy kladnému vztahu ke svému Stvořiteli a to je zlé a to je zlo. Dobro ďábla je už jen v jeho prosté ovšem všeho okleštěné existenci, kromě ní. Jeho zlem pak je nepřijetí toho, co mu Bůh nabízí, aby byl. Z tvora plánovaného jako krásného, svatého a šťastného zbyla jen existence totálně do sebe uzavřené bytosti plné nenávisti a zloby, která vědomě strhává na sebe vše, co by mohlo být ještě krásné, svaté a šťastné a pase se na zlomení tohoto možného štěstí.

Zlo, je tedy nepřijetí toho, k čemu jsme byli Bohem stvořeni v důsledku našich svobodných rozhodnutí. Čím více takových rozhodnutí, či setrvávání v nich, tím více zla a tím více odmítaného dobra.

Jak však rozumět Ježíšovu: „Neodporujte zlému“?

Náš život lze zobrazit i matematicky do dvou os: X a Y:

- Osa X at' znamená život v Bohu - dobro.
- Osa Y at' znamená život proti Bohu - zlo.

Čím více jednoho v mém životě, tím méně druhého. Pokud proti mně stojí nějaké to Y a na něho zareaguji svým Y, potom se obojí načte a Y narůstá. Stojí-li někdo v postoji zla a já na něj v postoji zla zareaguji, zlo, které působí na můj život, jen vzroste.

„Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují. Tak budete syny svého nebeského Otce, neboť on dává vycházet svému slunci pro zlé i pro dobré a sesílá déšť spravedlivým i nespravedlivým. (...) Vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.“

Naopak, pokud někdo vstupuje do mého života se zlem a já na něj zareaguji v postoji dobra, potom zlo, které na mě působí, bude menší a o to jde Ježíšovi, abychom si zlými postoji neublížili. Aby zlo, postoj odmítající Boha v mém životě nedostalo zelenou. Naopak, aby to, k čemu On nás stvořil, bylo v nás naplněno.

Ukázali jsme si, že „neoporujte zlému“ není totéž jako „neodporujte zlu“. Naopak, tím, že na zlo nereagujeme nedostatkem dobra, tak zlu velmi odporujeme a snižujeme jeho podíl na našem životě. Tak se toho držme.